

Briselē, 2021. gada 17. maijā
(OR. en)

8807/21

**Starpiestāžu lieta:
2020/0374(COD)**

**CODEC 701
COMPET 359
IA 88
MI 350
RC 22
TELECOM 207**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
Saņēmējs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
K-jas dok. Nr.:	14172/20 + ADD 1-4 - COM(2020) 842 final
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par konkurencei atvērtiem un godīgiem digitālās nozares tirgiem (Digitālo tirgu akts) – progresa ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2020. gada 15. decembrī iesniedza Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par konkurencei atvērtiem un godīgiem digitālās nozares tirgiem (Digitālo tirgu akts) ¹.
2. Digitālo tirgu akts līdztekus Digitālo pakalpojumu aktam ² ir ierosināts kā atjauninājums un papildinājums noteikumiem, kas reglamentē digitālos pakalpojumus Eiropas Savienībā, un kā daļa no Komisijas Eiropas digitālās stratēģijas "*Eiropas digitālās nākotnes veidošana*".

¹ Dokuments 14172/20 + ADD 1

² Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu (Digitālo pakalpojumu akts), ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (dokuments 14124/20 + COR 1 + ADD 1).

3. Uz LESD 114. panta balstītā priekšlikuma mērķis ir digitālajā nozarē kopumā un jo īpaši platformu pamatpakalpojumu jomā nodrošināt atvērtību konkurencei un godīgumu, lai veicinātu inovāciju, digitālo produktu un pakalpojumu kvalitāti, godīgas un konkurētspējīgas cenas, kā arī augstu kvalitāti un izvēli komerciālajiem un galalietotājiem digitālajā nozarē.
4. Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs savu atzinumu sniedza 2021. gada 10. februārī ³.
5. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu sniedza 2021. gada 27. aprīlī ⁴.
6. Eiropas Parlamentā tikko ir pieņemts galīgais lēmums par atbildīgo komiteju. Galvenā atbildīgā komiteja ir Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja (IMCO). Referents ir *Andreas Schwab (PPE, DE)*. Ekonomikas un monetārajai komitejai (ECON) un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai (ITRE) tika noteikts iesaistīto komiteju statuss, savukārt *LIBE, JURI, CULT* un *TRAN* komiteju ieguldījums likumdošanas procesā būs to sniegtie atzinumi.
7. Eiropadomes dalībnieki 2021. gada 25. marta paziņojumā abus likumdevējus aicināja raiti strādāt pie Digitālo pakalpojumu akta un Digitālo tirgu akta, lai stiprinātu digitālo pakalpojumu vienoto tirgu, radot drošāku digitālo telpu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus inovācijas un konkurētspējas veicināšanai.

II. DARBS PADOMĒ

8. Vācijas prezidentūras laikā 2020. gada 16. decembrī Komisija iesniedza Konkurences jautājumu darba grupai vispārēju pārskatu par priekšlikumu. Portugāles prezidentūras laikā līdz 2021. gada maija beigām Konkurences jautājumu darba grupa priekšlikumu būs izskatījusi 15 sanāksmēs.
9. Diskusiju vajadzībām Konkurences jautājumu darba grupā prezidentvalsts Portugāle priekšlikumu ir sadalījusi deviņās pamata sadaļās (vārtziņa statusa noteikšana, vārtziņu pienākumi, pienākumu izpilde, atbilstības nākotnes vajadzībām nodrošināšana, regulas darbības joma un dalībvalstu loma, Komisijas pārbaudes un uzraudzības pilnvaras, ievērošana, procesuālās garantijas, īstenošanas un deleģētie akti).

³ Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja 2021. gada 10. februāra Atzinums 02/21.

⁴ INT/928 – EESC-2021-00127-00-00-AC-TRA.

10. Darba grupas 2021. gada 14. janvāra sanāksmē tika sīki izskatīts šim priekšlikumam pievienotais ietekmes novērtējums, īpaši pievēršoties tiem aspektiem, par kuriem delegācijas bija lūgušas sniegt papildu skaidrojumu (jo īpaši par juridisko pamatu, vārtziņa statusa noteikšanu, Digitālo tirgu akta un citu tiesību aktu mijiedarbību, pienākumiem un regulatīvajām izmaksām).
11. Konkurences jautājumu darba grupa 2021. gada 26. aprīlī pabeidza priekšlikuma pirmo pilnīgo izskatīšanu, tāpēc būtu piemēroti ziņot Pastāvīgo pārstāvju komitejai par diskusijās panākto progresu, lai informētu Konkurences padomi 2021. gada 27. maijā.

III. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA UN GALVENIE JAUTĀJUMI

12. Lai gan dalībvalstis nav paidušas savas nostājas kamēr norisinās diskusijas, prezidentvalsts ir secinājusi, ka kopumā dalībvalstu vidū ir vērojams vispārējs atbalsts priekšlikuma vērienam, tā vispārējiem mērķiem un nepieciešamībai šo priekšlikumu ātri apstiprināt. Prezidentvalsts jo īpaši ir secinājusi, ka pastāv plašs atbalsts: i) nepieciešamībai rast taisnīgu līdzsvaru starp ātrām un elastīgām procedūrām, no vienas puses, un pasākumu juridisko noteiktību, no otras puses, ii) kvantitatīvo un kvalitatīvo robežvērtību kombinācijai attiecībā uz vārtziņu statusa noteikšanu un iii) iedarbīgu apsekošanas instrumentu nozīmīgumam, ko papildina iedarbīgas sankcijas.
13. Balsoties uz līdz šim notikušajām diskusijām darba grupas līmenī, prezidentvalsts ir konstatējusi šādus galvenos jautājumus no politiskā un juridiskā skatu punkta, kuras būs jāturpina risināt sarunās.

a) Dalībvalstu loma Digitālo tirgu akta izpildes nodrošināšanā

14. Lai gan dalībvalstis kopumā atzīst, ka Komisijai vajadzētu būt centrālajai lomai Digitālo tirgu akta īstenošanā un izpildes nodrošināšanā, lielākā daļa dalībvalstu aicināja papildus apsvērt dalībvalstu, tostarp kompetento valsts iestāžu, lomu, piemēram, tirgus apsekošanas uzsākšanā, tirgus uzraudzībā un lēmumu pieņemšanas procedūrā.
15. Vairākas dalībvalstis ir arī norādījušas, ka ir jāprecizē satvars sadarbībai un informācijas apmaiņai starp Komisiju un dalībvalstīm, jo īpaši regulas 1. panta 7. punkta īstenošanas kontekstā. Tas ietver Digitālo tirgu padomdevējai komitejai paredzēto lomu, kā arī valsts konkurences iestāžu iesaisti.

b) Deleģētie akti

16. Saskaņā ar priekšlikumu konkrētos gadījumos (3. panta 5. un 10. punkts) Komisija noteiktos apstākļos (37. pants) var izdot deleģētus aktus. Dažas dalībvalstis pauda bažas par priekšlikumā paredzēto deleģēto aktu darbības jomu, piemēram, 3. pantā – precizēt metodiku, pēc kuras nosaka kvantitatīvās robežvērtības, ko piemēro vārtziņu statusa noteikšanā.
17. Turklāt, lai gan dalībvalstis atzīst, ka Digitālo tirgu aktā ir jānodrošina vārtziņiem piemērojamo noteikumu atbilstība nākotnes vajadzībām, ievērojams skaits dalībvalstu arī pauda iebildumus pret deleģēto aktu izmantošanu un to darbības jomu attiecībā uz 10. pantā paredzēto 5. un 6. pantā noteikto pienākumu atjaunināšanu, tostarp, ņemot vērā noteikumus, ko piemēro deleģēto aktu pieņemšanai.

c) Digitālo tirgu akta darbības joma, juridiskais pamats un tā mijiedarbība ar citiem tiesību aktiem

18. Priekšlikumā ir paredzēts saskaņots Savienības līmeņa noteikumu kopums attiecībā uz vārtziņiem, lai digitālajā nozarē nodrošinātu godīgus un konkurencei atvērtus tirgus, tādējādi veicinot labu iekšējās tirdzniecības darbību, kas tiek panākta, novēršot sadrumstalotību. Komisija paskaidroja, ka priekšlikums papildina jau esošos noteikumus un attiecīgā gadījumā neskar citus tiesību aktus, kas ir piemērojami priekšlikumā noteikto pakalpojumu sniegšanai, ES un valsts līmenī (1. pants).
19. Dalībvalstis kopumā ir atzinušas, ka noteikumiem ir jābūt saskaņotiem; vairākas dalībvalstis ir ierosinājušas, ka būtu jāprecizē saikne starp priekšlikuma mērķiem un tā juridisko pamatu.
20. Turklāt juridiskās noteiktības un efektivitātes labad vairākas dalībvalstis ir aicinājušas nodrošināt lielāku skaidrību attiecībā uz saskaņotību starp Digitālo tirgu aktu un citiem ES un valsts noteikumiem, piemēram, konkurences noteikumiem, Vispārīgo datu aizsardzības regulu ⁵, Regulu par tirdzniecības praksi starp platformām un uzņēmumiem (*P2B regula*) ⁶ vai tiesību aktiem, kas saistīti ar intelektuālā īpašuma tiesībām.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (OV L 119, 4.5.2016., 1.–88. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1150 (2019. gada 20. jūnijs) par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos (OV L 186, 11.7.2019., 57.–79. lpp.).

d) Vārtziņa statusa noteikšana, to pienākumi un regulatīvais dialogs

21. Dalībvalstis kopumā atbalsta vārtziņa statusa noteikšanas mehānisma galvenos principus, jo īpaši kvantitatīvo un kvalitatīvo kritēriju kombināciju. Dažas dalībvalstis ir ierosinājušas grozījumus dažos ar vārtziņa statusa noteikšanu saistītos elementos (3., 4. un 15. pants). Papildus jautājumiem par iepriekš minēto deleģēto aktu izmantošanu saskaņā ar 3. panta 5. punktu vairākas dalībvalstis ir ierosinājušas izmaiņas kritērijos, ko izmanto statusa noteikšanas procedūrā, piemēram, uzsverot, ka ir jāņem vērā konglomerātu stratēģijas, kas ir būtisks elements novērtēšanā, kuras rezultātā tiek noteikts vārtziņa statuss.
22. Vairākas dalībvalstis ir arī cēlušas iebildumus par termiņiem, ko piemēro tirgus apsekošanai saistībā ar vārtziņa statusa noteikšanu.
23. Lai gan dalībvalstis puda stingru atbalstu skaidri definētiem un izpildāmiem pienākumiem, dažas no tām arī aicināja pielāgot tvērumu un nosacījumus dažiem 5. un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem, kuri veido priekšlikuma pamatu. Tas jo īpaši attiecas uz pienākumiem, kas saistīti ar sadarbību, datu pārnesamību un piekļuvi datiem. Dažas dalībvalstis arī norādīja uz vajadzību izmantot individualizētāku pieeju pienākumu noteikšanā, jo pienākumiem ir jāatbilst dažādajiem vārtziņu darījumdarbības modeļiem. Turklāt vairākas dalībvalstis lūdza lielāku skaidrību attiecībā uz pienākumiem, ko piemēro jauniem vārtziņiem.
24. Lai veicinātu pienākumu ievērošanu gadījumos, kad vārtziņa īstenošanas pasākumiem var būt nepieciešama papildu precizēšana, vārtziņi un Komisija apspriež 6. pantā uzskaitītos pienākumus, izmantojot neobligātu dialoga sistēmu (7. pants). Šajā sakarā vairākas dalībvalstis ir aicinājušas stiprināt viņu lomu, izmantojot Digitālo tirgu padomdevēju komiteju. Dažas dalībvalstis ir ierosinājušas paredzēt vārtziņiem iespēju rīkoties efektīvi un savā rīcībā izmantot objektīvus pamatojumus, lai labāk ņemtu vērā vārtziņu rīcības ietekmi uz patērētājiem un katra vārtziņa konkrēto situāciju. Citas dalībvalstis uzskatīja, ka šāda iespēja vājinātu Digitālo tirgu aktu un padarītu tā izpildes nodrošināšanu grūtāku, ilgāku un neefektīvāku. Turklāt dažas dalībvalstis ir arī norādījušas, ka ir jāprecizē mijiedarbība starp regulatīvā dialoga sistēmu un neatbilstības procedūrām.

25. Vairākas dalībvalstis arī ir paidušas iebildumus pret 8. un 9. pantā paredzēto pamatoto pieprasījumu tvērumu attiecībā uz pienākumu izpildes apturēšanu vai atbrīvošanu no to izpildes.
26. 12. pantā vārtziņiem ir paredzēts pienākums informēt Komisiju par citu digitālo pakalpojumu sniedzēju iegādi, lai šo informāciju ņemtu vērā vārtziņa statusa pārskatīšanā un sāncensības tendenču uzraudzībā. Vairākas dalībvalstis ir aicinājušas šajā sakarā izstrādāt tālejošāku tekstu, kurš uzlabotu apvienošanās kontroles sistēmu attiecībā uz vārtziņu veiktajiem iegādes darījumiem. Komisija paskaidroja, ka tā pievērsās šim mērķim un jo īpaši nepieciešamībai novērst digitālajā nozarē tādus iegādes darījumus, kuru rezultātā iegādātais uzņēmums tiek iznīcināts, veicot izmaiņas Komisijas politikas pieejā attiecībā uz dalībvalstu lietu nodošanām saskaņā ar ES Apvienošanās regulas 22. pantu. Vairākas dalībvalstis ierosināja, ka informācija, kas apkopota, pildot šo 12. pantā noteikto pienākumu, būtu jāiekļauj apvienošanās kontroles procedūrās ES un valstu līmenī, un ierosināja atbilstošu precizējumu 31. pantā, saskaņā ar kuru minēto informāciju izmanto tikai Digitālo tirgu akta vajadzībām.

e) Citi jautājumi

27. Deleģācijas norādīja arī citus jautājumus, par kuriem nepieciešamas turpmākas diskusijas, tostarp:
- par to, vai dažos pienākumos būtu jāņem vērā vārtziņu ekosistēmas;
 - tirgus apsekošanu ilgums un tiesiskās aizsardzības līdzekļu piemērošanas sliekšnis sistemātiskas neatbilstības gadījumos;
 - pagaidu pasākumu tvērumus un sliekšnis.
28. Portugāles prezidentūras laikā ir panākts būtisks progress, un deleģācijas turpinās padziļināti analizēt priekšlikuma saturu. Tāpēc, ņemot vērā priekšlikuma sarežģītību, tā ietekmi uz vienoto tirgu un uz konkurencei atvērtiem un godīgiem digitālās nozares tirgiem, kā arī tā un citu Savienības un valstu tiesību instrumentu savstarpējo saistību, ir jāturpina darbs tehniskā līmenī, pirms Padome varēs pieņemt politisku lēmumu, kura sagatavošanā ieguldījumu dod šis ziņojums ar svarīgāko jautājumu izklāstu. Lai veicinātu turpmāku kompromisu, prezidentvalsts Portugāle ir apņēmusies pilna cieši sadarboties ar nākamo prezidentvalsti Slovēniju.

IV. NOBEIGUMS

29. Konkurētspējas padome tiek aicināta pieņemt zināšanai šo prezidentvalsts sagatavoto progresu ziņojumu.
-